

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola T. G. Masaryka Třebíč, Komenského náměstí 61/6

Komenského náměstí 61/6, 674 01 Třebíč

Identifikátor školy: 600 122 174

Termín konání orientační inspekce: 17. – 24. únor 2003

Čj.:	114 034/03-05127
Signatura:	ok4cw106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola T. G. Masaryka Třebíč, Komenského náměstí 61/6 je příspěvkovou organizací od 1. ledna 1995. Jejím zřizovatelem je Město Třebíč, Karlovo nám. 55/104, 674 01 Třebíč. Škola sdružuje základní školu s cílovou kapacitou 720 žáků a školní družinu s cílovou kapacitou 225 žáků. Kromě hlavní budovy v Třebíči, Komenského náměstí 61/6 probíhá výuka šesti tříd prvního stupně na odloučeném pracoviště v Třebíči, Masarykovo nám. 12, kde je zároveň umístěna školní družina. Objekt v Budíkovcích 30 je využíván pro výchovně vzdělávací činnost v rámci plnění projektů, rekreační pobyty i letní tábory. V současné době probíhá stavba nové tělocvičny v areálu školy. Výchovně vzdělávací proces a provoz školy zajišťuje celkem 57 zaměstnanců, z toho 45 pedagogických a 12 nepedagogických. Třetina žáků dojíždí z široké spádové oblasti. Výuku doplňují nepovinné předměty (náboženství, přípravný zpěv, sborový zpěv, zájmová tělesná výchova – lední hokej pro chlapce a odbíjená pro dívky, cvičení z matematiky, cvičení z fyziky, literárně dramatická výchova, výpočetní technika – informatika, biologické a ekologické praktikum) a početné zájmové aktivity školní družiny pro mladší žáky, pro druhý stupeň pak kroužky anglický jazyk a praktická dívka. Ve školním roce 1998/99 se škola připojila k celostátnímu projektu MŠMT Intenzifikace sportovních škol v oblasti olympijských sportů a stará se o výběr a výchovu talentované mládeže v celém regionu.

Stanovená kapacita školy a školní družiny není překročena.

Přehled celkového počtu žáků v ročnících a jejich zařazení do tříd podle vzdělávacích programů ve školním roce 2002/2003

Vzdělávací program	Třídy / Počet žáků									
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	Počet žáků
Obecná škola čj. 12 035/97-20	A, B 45	A, B 31	A, B 38	A, B 58	A, B 56	---	---	---	---	228
Základní škola čj. 16 847/96-2	---	---	---	---	---	A, B 40	A 27	A 31	A 31	129
ZŠ čj. 21 968/96-22, třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodověd. předmětů	---	---	---	---	---	M 25	M 26	M 29	M 29	109
ZŠ čj. 29 738/96-20-50, třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy	---	---	---	---	S 25	S 28	S 32	S 26	S 27	138
Celkem žáků v ročníku a celkový počet	45	31	38	58	81	93	85	86	87	604

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech vzhledem ke chváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve společenskovedních a přírodovědných předmětech (český jazyk, anglický jazyk, matematika, přírodověda, dějepis)

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení se vztahuje pouze ke sledovaným předmětům.

Ředitel školy při sestavování úvazků zohlednil současné personální možnosti i dosavadní pedagogickou praxi, zkušenosti a vzdělání pracovníků.

Český jazyk i matematika jsou na obou stupních školy realizovány odborně i pedagogicky způsobilými vyučujícími. Anglický jazyk je v části tříd vyučován bez odborné a pedagogické způsobilosti. Většina vyučovacích hodin dějepisu a přírodovědy je zajištěna kvalifikovanými vyučujícími.

Průběh výchovně vzdělávacího procesu řídí ředitel školy a dvě zástupkyně pro 1. a 2. stupeň. Část kompetencí byla předána předsedům metodického sdružení a předmětových komisí, výchovné poradkyni i školní metodičce prevence sociálně patologických jevů. Poradními orgány jsou dále pedagogická rada, sdružení rodičů a přátel školy, školní žákovská rada a rada sportovních tříd. Činnost metodických i poradních orgánů probíhá plánovitě a pravidelně, odpovídá velikosti školy a jejím potřebám. Náplní činnosti metodického sdružení a předmětových komisí je především rozvržení učiva do jednotlivých ročníků, péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, příprava a organizace soutěží, olympiád a exkurzí, materiální zabezpečení výuky apod. Jen minimálně se orientují na moderní, např. kooperativní formy výuky. Pozitivně lze hodnotit vzájemnou spolupráci mezi metodickými orgány 1. a 2. stupně školy. Všechna jednání dokladují zápisy s dobrou vypovídací hodnotou. Pro školu je rovněž důležitý soustavný kontakt se zřizovatelem a dalšími partnery.

Nekvalifikovaným a mladým vyučujícím s krátkou praxí vedení školy poskytuje potřebnou pomoc prostřednictvím uvádějících učitelů, poradních a metodických orgánů, hospitační činností i osobním kontaktem. Ředitel umožňuje pedagogickým pracovníkům účast na vzdělávacích akcích, z nichž některé probíhají přímo ve škole nebo je škola sama organizuje (např. vzdělávací projekt Blíž k sobě i druhým). Aktivity se zaměřují převážně na počítačovou gramotnost, vzdělávání učitelů cizích jazyků a zkvalitnění výuky dalších předmětů. Málo využívanými metodami spolupráce jsou vzájemné hospitace.

Jedna pedagogická pracovnice studuje dálkově učitelství pro 1. stupeň základní školy na pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Výchovná poradkyně dokončuje specializační studium na téže univerzitě.

Kontrola v oblasti výchovně vzdělávací i provozní vychází z ročního plánu kontrolní činnosti. Ředitel a jeho zástupkyně i provozní pracovníci ji provádějí podle podrobných měsíčních plánů.

Hospitační činnost rozdělená mezi vedení školy je dostatečně četná a postihuje většinu pedagogických pracovníků. Veškeré kontrolní aktivity jsou pravidelně a prokazatelně vyhodnocovány, potřebná opatření pak následně projednávána s jednotlivými pracovníky i zástupci metodických a poradních orgánů školy. Administrativní úroveň vedení třídních výkazů a katalogových listů i další zjištění týkající se organizace vyučování dokladují menší důslednost kontroly v těchto oblastech.

Zpracovaná kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků, která jsou součástí vnitřního platového předpisu, zahrnují všechny složky výchovně vzdělávacího procesu.

Organizaci činnosti školy včetně jejích součástí upravují organizační řád, provozní řád a další vnitřní organizační normy. Týkají se všech důležitých oblastí, obsahují potřebné informace k účinnému zajištění chodu školy. Náplně práce konkrétních pracovníků jsou součástí personální dokumentace. Řád školy obsahuje informace pro žáky i vyučující potřebné k zabezpečení průběhu výchovně vzdělávacího procesu. Byl připomínkovan školní žákovskou radou i rodičovskou veřejností.

Základními organizačními nástroji jsou pravidelné porady rozšířeného vedení, které řeší aktuální výchovně vzdělávací a provozní záležitosti, porady metodického sdružení i předmětových komisí a jednání pedagogické rady.

Organizace vyučování je v souladu s platnými učebními dokumenty. Sestavený rozvrh hodin nerespektoval vždy obecně platné právní předpisy. Od počátku tohoto školního roku byly šestá a další vyučovací hodiny pouze čtyřicetiminutové, přestávky po šesté a sedmé vyučovací hodině pak pouze pětiminutové. Po upozornění byly nedostatky v průběhu inspekce odstraněny.

Vnitřní informační systém školy je funkční. Informace jsou předávány převážně osobním kontaktem, na poradách metodického sdružení, předmětových komisí, na jednání pedagogické rady a prostřednictvím internetu a nástěnek ve sborovně. Důležité informace organizačního a právního charakteru mohou pracovníci získat i prostřednictvím instalované výpočetní techniky.

Informovanost žáků zajišťují třídní učitelé, je využíván školní rozhlas, školní časopis, nástěnky ve třídách a na chodbách. Žáci mají možnost vyjádřit své názory, přání a podněty prostřednictvím schránky důvěry. Důležitou zpětnou vazbu představují pro vedení školy jednání školní žákovské rady.

Zákonným zástupcům žáků jsou pravidelně poskytovány informace na třídních schůzkách, v rámci individuálních konzultací, v žákovských knížkách a deníčcích. Den otevřených dveří, nástěnky, výstavky sportovních cen a trofejí, vývěska v prostorách radnice i vlastní webové stránky nabízejí další důležité informace. Některé zajímavosti o škole lze získat v místním i regionálním tisku.

Další rozvoj školy pozitivně ovlivňuje velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem, sdružením rodičů a přátel školy, tělovýchovnými organizacemi, sponzory a řadou dalších partnerů.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně vzdělávací proces je realizován v osmnácti kmenových učebnách hlavní budovy a šesti třídách odloučeného pracoviště, které se nachází v bezprostřední blízkosti. Dále má škola k dispozici pět odborných učeben, z nichž jsou dvě multimediální, školní knihovnu, dílny

pro praktické činnosti, cvičnou žákovskou kuchyni, čtyři klubovny školní družiny, tělocvičnu, posilovnu a hřiště s umělým povrchem. V současné době probíhá výstavba nové sportovní haly s bezbariérovým přístupem, technickým zázemím, regenerační místností a saunou, rekonstrukcí prochází rovněž stávající tělocvična. Učebny i společné prostory obou školních budov jsou upravené a esteticky mimořádně podnětné. Dle finančních možností zřizovatele škola postupně obnovuje pracovní stoly a židle pro žáky, část učeben i kabinetů je dosud vybavena značně opotřebovaným nábytkem s omezenou funkcí. Ve většině učeben je málo prostoru pro relaxaci žáků, což se negativně projevilo při výuce v některých třídách prvního stupně.

Kvalitu výuky včetně kontinuity probíraného učiva všech sledovaných předmětů podporují vhodně zvolené řady učebnic a pracovních sešitů. Učební pomůcky vyučující průběžně doplňují. Mají k dispozici studijní materiál, slovníky, jazykové příručky, mapy, přírodniny, další názorné, obrazové a textové pomůcky, poslechové i vizuální nahrávky. V obou učebnách výpočetní techniky lze využívat vhodný software včetně informací z internetu. Devět kmenových tříd má samostatný videosystém. Vyučující v potřebném množství disponují přenosnou audiovizuální technikou.

Žáci soustavně využívají knihovnu vybavenou multimediálním počítačem s možností připojení k internetu. Knihovna obsahuje kromě beletrie rovněž encyklopedickou a populárně naučnou literaturu. Nevýhodou je nízký počet vícečetných řad titulů beletrie pro přímou práci žáků ve vyučovacích hodinách. Pedagogičtí pracovníci mají v učitelské knihovně dostatečné množství odborné a pedagogické literatury.

Potřebné učební pomůcky škola žákům poskytuje v souladu s platnými předpisy.

Česká školní inspekce hodnotí materiálně technické podmínky výuky sledovaných předmětů jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH

Realizace vzdělávacího programu

Výuka je realizována v deseti třídách prvního stupně v souladu se vzdělávacím programem Obecná škola čj. 12 035/97-20, v pěti třídách druhého stupně podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve čtyřech třídách druhého stupně podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 21 986/96-22 (s doložkou - Třída s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů) a v pěti třídách od pátého do devátého ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 29 738/96-20-50 (s doložkou - Třída s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy se zaměřením na lední hokej u chlapců a odbíjenou u dívek). MŠMT povolilo zahájení výuky rozšířené tělesné výchovy pro lední hokej a odbíjenou vyučované ve společných třídách od pátého ročníku.

Výuka probíhá v předepsané časové dotaci podle platných učebních osnov.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebního plánu a osnov je účinný.

Realizace vzdělávání a výchovy je v souladu se zvolenými vzdělávacími programy.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk

Výuku českého jazyka v plném rozsahu zajišťují kvalifikované pedagogické pracovnice. Probírané učivo koresponduje s učebními osnovami zvolených vzdělávacích programů. Půlení tříd v části vyučovacích hodin druhého stupně podporuje efektivitu výchovně vzdělávacího procesu. Předmět vhodně doplňuje nepovinná literárně dramatická výchova, prezentace prací žáků ve školním časopise, soustavné využívání školní knihovny, nabídka projektových úkolů i tematicky zaměřené exkurze. Talentovaní žáci se účastní olympiády v českém jazyce a dalších soutěží. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami se učitelky věnují mimo vyučování. Metodické sdružení prvního a předmětová komise druhého stupně úzce spolupracují. Jejich činnost je velmi kvalitní v oblasti odborné a organizační, poněkud menší pozornost věnují metodice pedagogické práce včetně uplatňování efektivních vyučovacích metod.

Hospitované vyučovací hodiny probíhaly v kmenových učebnách, ve kterých nástěnné gramatické přehledy a materiály na nástěnkách často doplňovaly probírané učivo. Žáci pracovali převážně s učebnicemi a pracovními sešity, dále byly v části hodin použity kopírované textové materiály, další zdroje učební informace, jazykové příručky, obrazové materiály, na prvním stupni pomůcky vyrobené samotnými vyučujícími. Didaktická technika byla efektivně využívána jen ojedinelé.

Všechny pedagogické pracovnice se na sledované vyučovací hodiny pečlivě připravily po obsahové stránce, učivo vždy interpretovaly věcně správně na vysoké odborné úrovni. Důsledně sledovaly plnění zřetelně stanovených cílů, průběžně vedly žáky ke schopnosti nové poznatky aplikovat a zařadit do systému vědomostí. V polovině sledovaných hodin bylo velmi dobře promyšleno metodické vedení výuky, která se vyznačovala názorností, variabilitou činností, uplatňováním efektivních vyučovacích metod s prostorem pro individuální tvůrčí činnost žáků a organickým propojením jazykové, stylistické i literární složky výuky. V dalších hodinách převažovaly frontální metody výkladu, řízeného rozhovoru a společné nebo samostatné práce s učebnicí nebo jiným textovým materiálem. Vyučující zde pracovali se všemi žáky jednotně, pouze částečně zohledňovaly jejich speciální vzdělávací potřeby a vytvářely málo odpovídajících možností pro rozvoj jejich talentu. Společným znakem většiny vyučovacích hodin bylo omezené zařazování relaxačních prvků, které bylo částečně eliminováno střídáním činností.

Část vyučujících uplatňovala kvalitní vstupní i průběžnou motivaci s využitím aktualizace učiva, zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů, jinde se motivace omezila na pouhé sdělení výukového cíle. Slovní i numerické hodnocení výkonů bylo objektivní a mělo zřetelné pozitivní zaměření, při němž byly většinou respektovány individuální dispozice žáků. Pedagogické pracovnice jim poskytovaly pomoc při řešení úkolů a vždy usilovaly o zpětnou vazbu, která však v hodinách s převahou frontálních činností neposkytovala dostačující informaci o zvládnutí učiva všemi žáky. Prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení vytvářela asi polovina vyučujících.

Ve všech sledovaných hodinách převažovaly pozitivní interakční vztahy s respektováním dohodnutých pravidel a jen ojedinelými projevy nekázně. Učitelky většinou umožňovaly žákům vyslovit vlastní názor. Důsledné rozvíjení komunikativních dovedností bylo sledováno jen v části hodin. Nácvik prvků diskuse, polemiky nebo argumentace byl omezený stejně jako podpora schopnosti kooperace a týmové práce. Výsledky vzdělávání vyučující ověřují řadou vnitřních i vnějších evaluačních nástrojů.

Přes poměrně značné rozdíly v průběhu jednotlivých vyučovacích hodin byla při výuce předmětu český jazyk zaznamenána převaha pozitivních zjištění. Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tomto předmětu jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu anglický jazyk

Výuku předmětu zajišťují čtyři pedagogičtí pracovníci, z nichž dva splňují kvalifikační předpoklady v souladu s platnými právními předpisy a dva působí bez odborné a pedagogické způsobilosti. Absence požadovaného vzdělání se částečně promítla do kvality výchovně vzdělávacího procesu zvláště v metodickém vedení jednotlivých hodin. Používané učebnice podporují kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Bezprostřední příprava na konkrétní hodiny se lišila, část jich byla pečlivě organizačně promyšlená včetně přípravy doplňkových nakopírovaných materiálů a speciálních pracovních listů. Ve zbývajících hodinách nebyla patřičně zohledněna oblast psychohygieny, variabilita učebních metod a forem práce i využití motivačních prvků.

Vyučování probíhalo převážně v kmenových učebnách, jednou se hodina uskutečnila v odborné učebně fyziky a jednou v pracovně vybavené mapami a obrazovými i textovými materiály pro výuku německého jazyka. Žáci měli k dispozici učebnice, pracovní i vlastní sešity, občas pracovali s dalšími textovými materiály i obrazovými pomůckami. Ve sledovaných hodinách byla používána didaktická technika v podobě radiomagnetofonů s nahrávkami rodilých mluvčích.

Menší část hodin byla organizačně i metodicky velmi dobře zvládnuta. Tyto hodiny měly jasnou strukturu se zřetelně stanovenými cíli, k jejichž splnění směřovaly prováděné aktivity. Učitelka vedla výuku věcně a odborně správně s využitím variabilních vyučovacích metod, důrazem na samostatné a tvůrčí myšlení i s rozvíjením schopností žáků poznatky aplikovat. Pozornost udržovala častým střídáním činností i relaxačně pohybovými aktivitami. Nezbytné organizační pokyny prezentovala cizojazyčně. Část navštívených hodin vedli vyučující s převahou transmisivního působení a jednotvárných postupů. Probíranou látku v menší míře diferencovali podle individuálních potřeb žáků. V některých hodinách zcela chyběla zpětná vazba o úrovni osvojení poznatků žáky i o jejich činnostech v průběhu samostatné práce. V opakovací hodině vyučující zařadila herní a soutěživé prvky. Učitelé většinou sledovali návaznost na probrané učivo a snažili se vytvářet komplexní vědomosti a dovednosti žáků, rozvíjeli techniky podporující zapamatování učiva. Ne vždy kladli dostatečný důraz na rozvoj komunikativních dovedností.

Při výchovně vzdělávacím procesu vyučující méně uplatňovali motivační metody. Občas využili mezipředmětové vztahy, reálie anglicky mluvících zemí, zřídka uváděli příklady z praxe. Pochopení učiva ověřovali, v závěru části sledovaných hodin však nezůstával čas na jeho shrnutí a zhodnocení splnění výukových cílů. Nepodporovali schopnosti sebehodnocení a sebekontroly žáků.

Výuka probíhala převážně v podmínkách příznivých interakčních vztahů a dohodnutých pravidel chování. Projevy nekázně se objevovaly pouze ojediněle v závislosti na způsobu vedení výuky. Výsledky vzdělávání a výchovy jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány.

V průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce jsou pozitivní a negativní témata v rovnováze.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a přírodověda

Všechny vyučovací hodiny matematiky a převážná většina hodin přírodovědy jsou učeny vyučujícími s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Pouze přírodověda v jedné třídě pátého ročníku je realizována učitelkou s kvalifikací pro druhý stupeň základní školy. Probírané učivo odpovídalo osnovám vzdělávacích programů.

Výuka probíhala v kmenových třídách, jedna hodina přírodovědy byla vyučována v odborné pracovně přírodopisu. Pro výuku matematiky jsou používány diferencované řady učebnic, což

pozitivně ovlivňuje její kontinuitu. Za příznivý faktor lze rovněž považovat vyčlenění části hodin matematiky, při kterých se třídy dělí na menší skupiny střídavě s výukou českého jazyka.

Ve sledovaných hodinách byly vzdělávací cíle přiměřené možnostem žáků. Učivo v obou předmětech navazovalo na dříve osvojené vědomosti a dovednosti, které žáci následně aplikovali při řešení zadávaných úkolů. Ve většině sledovaných hodin převládala výuka s dominujícím postavením vyučujících. Ti používali hlavně frontální vyučovací metody. Sledovali výsledky učení, při řešení úkolů poskytovali žákům pomoc, uplatňovali převážně průběžnou motivaci. Vhodně využívali učebnice, matematické tabulky, sbírky úloh, názorné pomůcky a některé další zdroje učebních informací. Výuku vedli věcně a odborně správně. Didaktickou techniku použili pouze výjimečně. Postupy podporující pochopení a procvičení zaměřovali na zvládnutí učiva všemi žáky, pouze v některých hodinách zařazovali diferencované individuální a skupinové činnosti. Vyučovací čas účelně využívali pro upevňování a ověřování získaných vědomostí i průběžné hodnocení a analýzu zjištěných chyb.

Při motivačním působení na žáky kladli důraz především na možnosti praktického využití osvojených vědomostí a dovedností. Pouze ojediněle uplatňovali takové formy výuky, které umožňují využití kooperativních prvků nebo tvořivého učení, a rozvíjeli schopnosti sebehodnocení a sebekontroly. Většinou rovněž chybělo závěrečné zhodnocení výkonů žáků a splnění zvoleného cíle. Žáci ve sledovaných hodinách prokazovali velmi dobré pamětné znalosti a rutinní dovednosti.

Relaxační prvky nebyly do výuky zařazovány, vyučující tento nedostatek částečně eliminovali střídáním činností v průběhu hodiny.

Opakování mělo návaznost na probírané učivo, objektivním a zdůvodněným slovním i numerickým hodnocením vyučující oceňovali snahu a pokrok. Stupeň osvojení učiva je pravidelně ověřován slovně i různou formou písemných prací, které jsou řádně opravovány a hodnoceny.

Faktorem, který pozitivně ovlivňuje kvalitu výchovně vzdělávacího procesu hlavně ve vyšších ročnících, je zapojování žáků do projektové výuky (např. Statistika) s možností budoucího praktického využití ve vyučování. Žáci dosahují velmi dobrých výsledků v matematických soutěžích.

Mezi učiteli a žáky byly vytvářeny pozitivní vztahy a uplatňována pravidla založená na vzájemném respektu. Výuka probíhala v klidném prostředí vzájemné spolupráce. Kladně lze hodnotit zájem žáků o získání vědomostí a dovedností.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a přírodovědě jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu dějepis

Předmět vyučují čtyři pedagogické pracovnice, z nichž tři splňují legislativní požadavky odborné a pedagogické způsobilosti a jedna vyučující nemá požadované vzdělání. Sledované hodiny učily plně kvalifikované učitelky. Probírané učivo korespondovalo s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Při bezprostřední přípravě se vyučující zaměřovaly na obsah učiva, organizaci hodin i využití efektivních metod a forem práce. Výuka je vhodně doplňována cíleně plánovanými tematickými exkurzemi, účastí v soutěžích, realizací dějepisně zaměřených projektů a dalšími aktivitami předmětové komise.

Navštívené hodiny probíhaly v esteticky vyzdobených kmenových učebnách. Výukové prostory odpovídaly psychohygienickým požadavkům. Vedle vhodných učebnic ve většině hodin žáci

pracovali rovněž s dějepisnými atlasy, výkladovými slovníky a mapami. Učivo doplňovaly další zdroje učební informace – beletrie, populárně naučná literatura a zajímavé textové materiály. Ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno využití didaktické techniky.

Část navštívených hodin se vyznačovala velmi dobrou organizací. Vyučující vhodně kombinovaly frontální, individuální i kooperativní formy práce. Kladly důraz na aktivní a samostatné způsoby učení, vyhledávání a zpracovávání informací, logické vyvozování příčin a následků i patřičně zohledňovaly výchovnou stránku vzdělávání. Nechybělo ani využití herních a soutěžních prvků. Organizační pokyny formulovaly srozumitelně a učivo interpretovaly věcně a odborně správně.

V menší části hodin převažoval frontální přístup s dominantním postavením vyučující, řízeným rozhovorem a průběžným zápisem. Frontálnost a jednotvárnost vedení výuky postupně snižovaly aktivní účast žáků ve výchovně vzdělávacím procesu.

Promyšlené motivační metody nepoužívaly pedagogické pracovnice stejnou měrou. V části hodin uplatňovaly vstupní i průběžné motivační prvky, pochvaly, mezipředmětové vztahy, klasifikaci s následným objektivním hodnocením, aktualizaci učiva ukázkami z populárně naučné literatury i zajímavými informacemi z četby. V menší části sledovaných hodin nebyla věnována patřičná pozornost účelnému využití motivační metod. Často v nich chyběla vstupní motivace, shrnutí v závěru, v menší míře byl vytvářen prostor pro rozvoj komunikativních dovedností a vedení žáků k sebehodnocení.

Ve většině sledovaných hodin převládalo klidné pracovní klima založené na pozitivních interakčních vztazích. Verbální i neverbální komunikace vyučujících kladně ovlivňovala průběh vyučování. Projevy nezájmu a nekázně se objevovaly v hodinách, v kterých převládal frontální styl výuky. Výsledky vzdělávání a výchovy učitelky soustavně sledují a ověřují.

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky výuky dějepisu jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Pro zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy škola využívá celostátní i vlastní evaluační nástroje. V celorepublikovém měřítku každoročně dochází ke srovnání výsledků žáků dosažených v českém, anglickém i německém jazyce, matematice a přírodovědných předmětech. Výsledky jsou zveřejňovány ve výroční zprávě. Pedagogičtí pracovníci i vedení školy dále používají širokou škálu vnitřních hodnotících nástrojů. Od soustavného pozorování žáků přes různé druhy zkoušek a srovnávacích prověrek k nim patří hospitační činnost ředitele a jeho zástupkyň, vyhodnocování kontrolní činnosti, zadávání anonymních dotazníků i spolupráce s žakovskou radou. Zjištěné výsledky ředitel pravidelně zpracovává, vyhodnocuje na poradách vedení a přijímá odpovídající opatření. Obecné závěry předává vedoucím předmětových komisí a prezentuje je na jednáních pedagogické rady. Následně jsou využívány při plánování kontrolní činnosti a v obecné rovině slouží ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu a sebereflexi školy.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název školy v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Třebíč dne 19. 6. 2000 pod čj. 1005/2000 se neshoduje s názvem školy ve zřizovací listině vydané Městem Třebíč.

Souběžně s orientační inspekcí byla realizována tematická inspekce Sledování a hodnocení průběhu vzdělávání cizinců na území ČR. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejňována ve Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003.

Tematická inspekce – prevence sociálně patologických jevů

V oblasti prevence sociálně patologických jevů vyvíjejí činnost kromě členů vedení školy zejména výchovná poradkyně a školní metodička prevence, které se řídí platnými předpisy. Jejich prostřednictvím jsou v této oblasti zainteresováni další vyučující – zejména třídní učitelé a vyučující předmětů občanská a rodinná výchova. Vytvořený komplexní systém prevence sleduje jak předcházení nežádoucímu chování žáků, tak účinné řešení již vzniklých problémů. Primární preventivní program Zdravý životní styl pro školní rok 2002/2003 je cíleně zaměřen na jednotlivé skupiny žáků. Rozmanité aktivity (např. přímé působení ve výchovně vzdělávacím procesu, zájmová mimoškolní činnost, besedy, exkurze, využití letního tábora v Budíkovcích apod.) jsou diferencovány podle jejich věku. Škola spolupracuje s množstvím subjektů, např. s okresní pedagogicko psychologickou poradnou, městským úřadem, městskou policií i Policií ČR, K-centrem, oddělením zdravotní výchovy při trebičské nemocnici a dalšími partnery.

Vedení školy umožňuje žákům vyjádřit se k jejím činnostem prostřednictvím školní žákovské rady, jejíž členové se podíleli na tvorbě školního řádu a stanovili pravidla chování – žákovské desatero. Účinným nástrojem komunikace je schránka důvěry. Žáci i rodiče využívají možnost přímého kontaktu s výchovnou poradkyní i metodičkou prevence.

Materiálně technické vybavení školy pro tuto oblast odpovídá jejím potřebám.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů aktivně zabývá a přijatý systém je funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Třebíč 19. 6. 2000 pod čj. 1005/2000
3. zřizovací listina vydaná Městem Třebíč
4. souhlas vydaný MŠMT pod čj. 22 684/97-K 3 z 16. 6. 1997 na základě žádosti o povolení výjimky pro třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy
5. Výroční zpráva o činnosti školy – rok 2001/2002
6. Koncepce ZŠ T. G. Masaryka Třebíč, Komenského nám. 61/6, 674 01 Třebíč
7. organizační řád a s ním související vnitřní směrnice
8. Provozní řád ZŠ T. G. Masaryka v Třebíči
9. vnitřní platový předpis s účinností od 1. 4. 2001
10. osobní plán ředitele školy

11. plán kontrolní činnosti pro školní rok 2002/2003
12. přehled hospitací vedení školy ve školním roce 2002/2003
13. analýza výsledků kontrolní a hospitační činnosti vedení školy
14. rámcový plán a přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
15. Primární preventivní program Zdravý životní styl – školní rok 2002/2003
16. Plán práce výchovného poradce – školní rok 2002 - 2003
17. zápisy z jednání metodického sdružení a předmětových komisí
18. zápisy z jednání plenárních a třídních schůzí SRPŠ
19. náplně práce zaměstnanců školy
20. dokumentace vzdělávacího projektu Blíž k sobě i druhým
21. tematické a časové plány
22. inspekční hospitační záznamy
23. písemné práce žáků
24. žakovské knížky a deníčky

ZÁVĚR

Současný stav v oblasti personálních podmínek je velmi příznivý, většinu sledovaných předmětů vyučují plně způsobilí pedagogičtí pracovníci. Metodické sdružení a předmětové komise věnují mimořádnou pozornost problematice přechodu žáků z prvního na druhý stupeň základní školy.

Prostředí školy je mimořádně podnětné a estetické. Materiálně-technické podmínky umožňují plnění zvolených vzdělávacích programů.

V průběhu výchovně vzdělávacího procesu převládají pozitiva. Výsledky vzdělávání a výchovy škola průběžně ověřuje a vyhodnocuje pomocí vnějších a vnitřních evaluačních nástrojů. Prevence sociálně patologických jevů je zajištěna na velmi dobré úrovni.

Od poslední inspekce došlo k částečné výměně členů pedagogického sboru, následnému snížení jeho průměrného věku a zlepšení materiálně-technického zázemí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Olga Drápalová
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Hutař
Členka týmu	PhDr. Dana Musilová

V Třebíči dne 3. března 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. března 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Martin Hlávka, ředitel školy	Mgr. Martin Hlávka v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-03-18	067/03
Zřizovatel	2002-03-18	066/03
---	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.